

V. Lukoševičius: Seimo narių siūlomi pokyčiai šilumos ūkyje ne pigintų, o brangintų šilumą

LR seimo nariai E. Masiulis, P. Auštrevičius, A. Kašėta ir A. Endzinas užregistravo pataisas Šilumos ūkio įstatymui (ŠŪĮ), kurios esą turėtų išgelbėti Lietuvos gyventojus nuo didelių šildymo sąskaitų.

Pasiūlymo autoriai teigia, kad pagrindinis projekto tikslas – sudaryti prielaidas savivaldybių šilumos ūkiuose atsirasti konkurencingiems šilumos gamintojams, atskirti šilumos perdavimo veiklą nuo šilumos gamybos ir tiekimo veiklos, praplėsti šilumos vartotojų galimybes pasirinkti šilumos gamintoją ar tiekėją.

Kaip galima suprasti iš pataisų formuluočių ir paaiškinamojo rašto, Lietuvos centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sektorius pagal „liberalųjį“ scenarijų turėtų būti technologiškai suskaidytas ir sukurti nauji tarpininkai bei šilumos rinkos dalyviai.

Seimo nariai, užregistravę pataisas, šią kadenciją buvo valdančiojoje daugumoje, tad turėjo visas galimybes spręsti šildymo prieinamumo problemas. Apmaudu, kad politikai sukrito tik artėjant naujiems Seimo rinkimams.

Ar Seimo narių siūlymas pateiktas įsigilinus į esamą situaciją ir tikrai gali būti naudingas vartotojams? Siūlymų analizė rodo, jog Šilumos ūkio įstatymo pataisos atvertų kelią šilumos tiekimo sąnaudų augimui, o ne mažėjimui.

Didelis skaičius naujų įmonių šilumos tiekimo grandinėje tik didintų bendruosius kaštus: visi subjektai kurtų naujus objektus, atsirastų papildomų eksploatacinių išlaidų, o įrenginius ir kurą visos įmonės iš esmės perka toje pačioje rinkoje.

Dirbtinai išskaidžius šilumos teikimo įmones, jų finansinis ir techninis pajėgumas tik sumažėtų. Tai kelia grėsmę investiciniam pajėgumui ir šilumos sistemų atnaujinimo tempams.

Dėl nekonstruktyvios konkurencijos kiltų pavojus, kad silpnajai daliai - buitiniams vartotojams - teks naudoti brangiausią šilumą, nes geriau organizuoti stambūs vartotojai laimėtų konkurencinę kovą dėl pigesnės šilumos.

Įgyvendinus siūlomas reformas, šilumos šaltinių savininkams atkristų prievolė rūpintis nuostolius nešančių vamzdinių priežiūra, nes jų veiklos pelnas ir finansiniai ištekliai būtų naudojami tik nuosavo turto formavimui.

Šilumos ūkio veikloje naudojamas turtas iki šiol nėra perkainotas, todėl jo vertė menka, o investicijos finansuojamos iš esmės paskolomis. CŠT bendrovių išskaidymas sumažintų jų galimybes skolintis, o tai sulėtintų ūkio atnaujinimo tempus.

Atskiriant bendroves būtina įvertinti turtą, kuris skaičiuojant šiandieninėmis rinkos kainomis žymiai pabrangtų. Dėl to į šilumos tarifą būtų įtraukiami didesni amortizaciniai atskaitymai ir norminio pelno vertė. Tai didintų šilumos kainas galutiniams vartotojams.

Susidaro įspūdis, kad tikrasis Seimo narių pasiūlymo tikslas yra pagrįstas ne deklaruojamu rūpesčiu vartotojais. Tikėtina, kad siekiama sudaryti palankias sąlygas valdžiai artimiems privatiems subjektams perimti šilumos gamybos šaltinius pasipelnymo tikslams. Toks posūkis ne atpigintų, o pabrangintų šilumą.

Detali Seimo narių siūlymo analizė pateikiama čia:

http://www.leka.lt/index.php?content=pages&lng=lt&page_id=12&news_id=697&PHPSESSID=fd7d55d51a2d36b03fe7f033ac692394

Pagarbiai

Dr. Valdas Lukoševičius,
VGTU Pastatų energetikos katedros docentas
Lietuvos energetikos konsultantų asociacijos prezidentas
Tel.: 8-699 32069

Daugiau informacijos:

Lietuvos energetikos konsultantų asociacija, komunikacijų direktorius

Donatas Jasas

Tel.: 8-676 52983

El. paštas: dj@leka.lt